



Kennsluhættir

Kennsluhættir

- Vinnulag starfsdagsins okkar einkennist af góðum kennsluháttum.
- **Bakgrunnspekking** ykkar er virkjuð.
- Stuðst er við **samvinnunám jafningja**.
- Þátttakendur fá tíma til að **spjalla** saman og **kafa á djúpan hátt** í það sem þeir fengu kynningu á.
- Þátttakendur hafa **val** um úrræði sem þeir ætla að nota vegna aðstæðna sinna nemenda.

Mary Poppins taska kennsluráðgjafans

- Gátlistar: [gatlisti_gagnkvaem_felagsleg_adlogun.pdf](#)
- [gatlisti_konnun_mottaka.pdf](#)
- Gátlisti til að meta góða kennsluhætti. Til á ensku og í íslenskri þýðingu:
- http://leikar.net/SISL/index.php?option=com_content&view=article&id=64&Itemid=58
- Skipulag kennslu:
- [Skipulag kennslu - Madeline Hunter á ensku LessonDesign.pdf](#)
- [Þýðing á skipulagi kennslu Madeline Hunter.doc](#)

Námsumhverfið og tungumálanemandinn

Heilarannsóknir...



	Mikil áskorun	Lítill áskorun
Mikil ógnun (e. threat)	Kvíðafullur	Daufur
Lítill ógnun	Skarpur	Lélegur/ Áhugalaus

vel vakandi

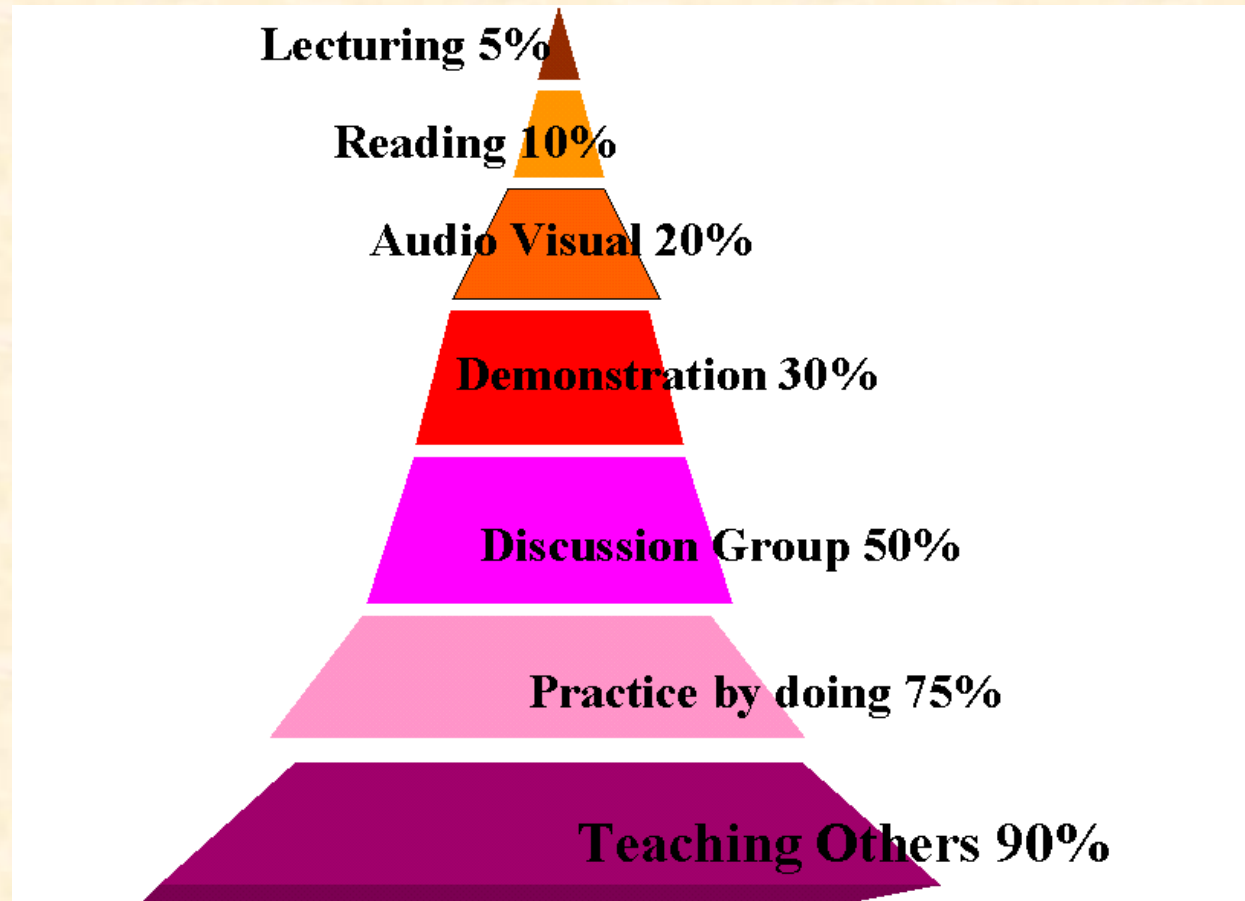
öruggur

sjálfsöruggur

áhugasamur

Andrea Honigsfeld

Bestu leiðir til að tileinka sér það sem er kennt



Góður kennari

- Það sem nemendur meta mest við kennara er að þeir hafi áhuga á þeim og leggi eitthvað á sig þeirra vegna - að þeir skipti máli.
- Cummins leggur áherslu á mikilvægi þess að kennarar skoði samskipti sín og tengsl við nemendur.
- Góð tengsl mikilvægari fyrir námsárangur en hvaða kennsluaðferðum er beitt.

Til að þekkja nemendur þurfa kennarar að spyrja um

- áhugasvið og þarfir nemenda.
- styrk nemenda (**hvað þeir geta og kunna**).
- hvernig hægt sé að aðstoða hvern og einn nemanda við **að vinna á efsta stigi** í hugsun, vinnu og afurð.
- hvað leysir úr læðingi áhugahvöt nemenda.
- hvernig hægt sé að aðlaga skipulagið (dagskrá) til að það virki fyrir hvern og einn.
- hvaða kringumstæður eru besta hvatinn fyrir framfarir og þroska nemenda.

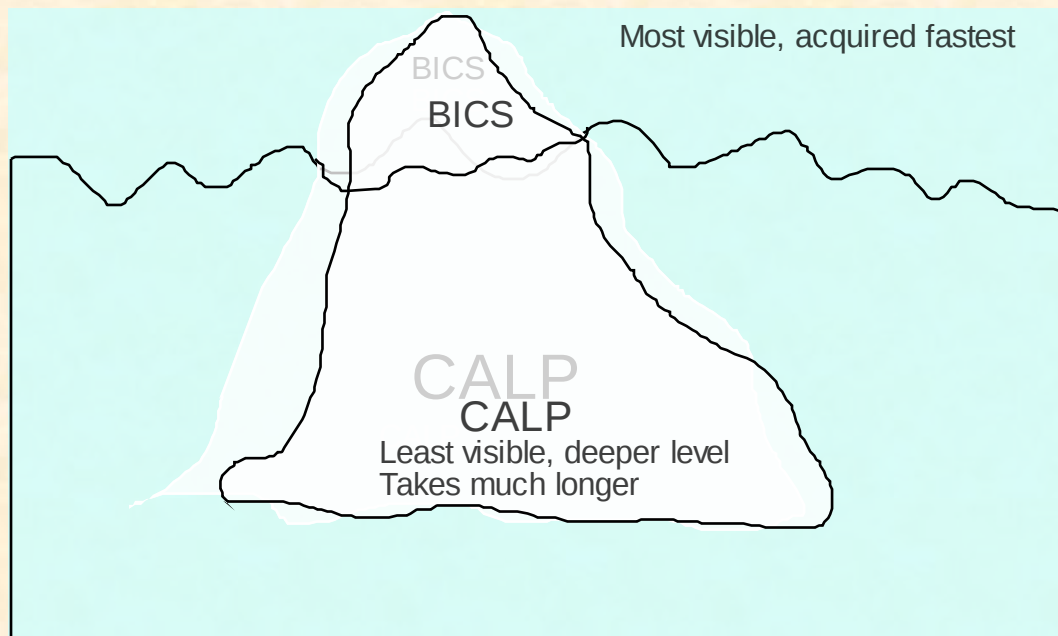
(Carol Ann Tomlison 2004)

Grunn samskiptahæfni

(BICS=Basic Interpersonal Communicative Skills)

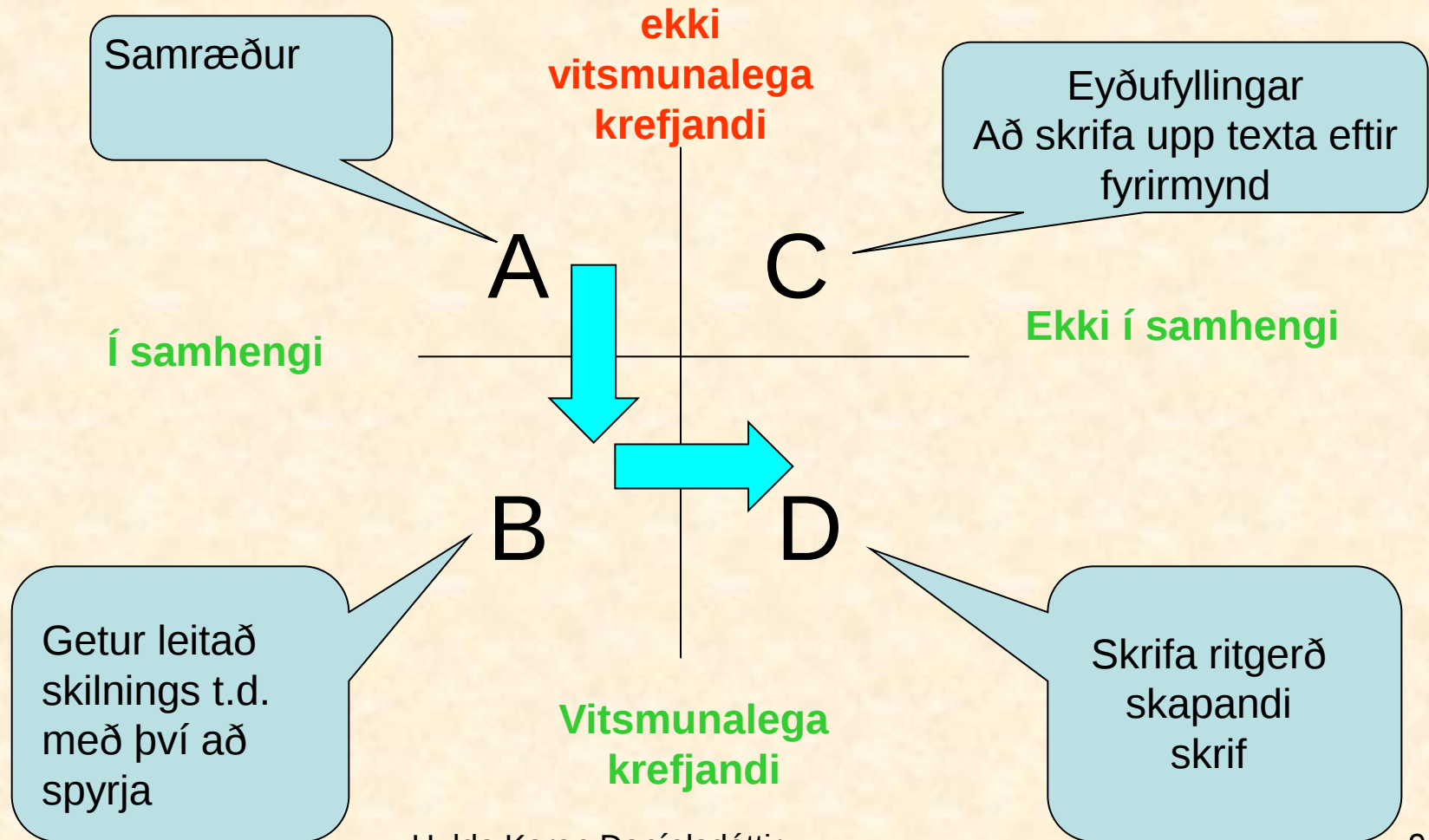
Færni í skólamáli

(CALP=Cognitive Academic Language Proficiency)



Vitsmunalegar kröfur og samhengi

Jim Cummins



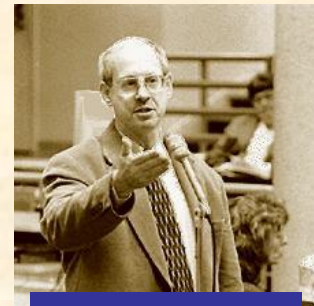
Hulda Karen Daníelsdóttir

Lykilhugtök til þess að skilja inntak hugmyndar Cummins

- Í samhengi/Context-Embedded:
Nemendur fá margar vísbendingar (stoðir) til að geta nálgast og náð í upplýsingar (myndband, teikningar, leikir o.fl.)
- Ekki í samhengi/Context-Reduced:
Nemandi verður að reiða sig á tungumálið eitt og sér til að ná í upplýsingar (fyrirlestrar, lestur texta o.fl.)

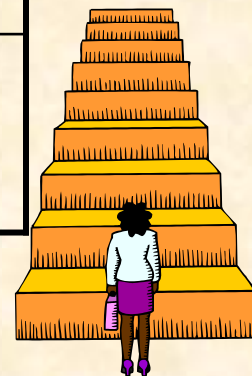
Natural Approach

Stages of Second Language Acquisition



Krashen

STAGE	Appropriate Expectations
Preproduction	Nodding, pointing, TPR
Early Production	One or two word responses
Speech Emergence	Phrases or short sentences
Intermediate Fluency	Longer sentences, fewer grammatical mistakes



Total Physical Response – TPR

- Hagnýtt aðferð til að nota með byrjendum og jafnvel þeim sem eru lengra komnir.
 - Engar þýðingar, allt er leikið/túlkað.
 - Kennari gefur skipanir, nemendur bregðast við.
 - Nemendur eru sífelld að bregðast við, sífelld að sýna skilning.
 - Aðferðin er hlustunaraðferð. Hún gerir ekki ráð fyrir því að nemendur segi neitt til að byrja með.
- http://leikar.net/SISL/index.php?option=com_content&view=article&id=66&Itemid=61

Greinabundin íslenskukennsla

- Skilgreina þarf innihalds- og tungumálamarkmið allra kennslueininga (kennslustunda).
- Kennarar þurfa markvisst að kenna orðaforða sem tengist viðkomandi námsgrein.
- [Kennsluáætlun 1 og 2.doc](#)

Góðar leiðir í kennslu og nokkrar stoðir

- Nota krækjur
- Virkja þekkinguna sem er til staðar
- Nota KVL
- Vinna með lykilhugtök
- Nota orðavegg
- Nota söngl
- Aðlaga námsefni
- Nota grafíska útfærslu
- Nota myndræna útfærslu
- Þjálfar nemendur í góðum námsleiðum (learning strategies)
- Nota orðabækur, Google translate og Wikipedia
- Nota sambærilegt námsefni á móðurmáli (læra að lesa á móðurmáli)
- Nota samvinnunám

Krækja

- Notuð til að krækja í athygli, áhugasvið og bakgrunnsþekkingu nemenda. Einnig notuð til að krækja hið nýja við það sem þegar hefur verið lært.
- Getur verið hvað sem er (myndir, tónlist, sögur, DVD diskar o.fl.)

Virkja fyrri þekkingu

- Því meira sem við vitum um efnið, því meira skiljum við.
- Með því að „**krækja**” í fyrri reynslu verður námið í samhengi við fyrri reynslu og merkingarbærara.

Könnun á bakgrunnsþekkingu

Merkið með 1, 2 eða 3 við svörin sem eiga við ykkur:

- 1 Ég hef aldrei heyrt um þetta áður.
 - 2 Ég kannast við þetta en er ekki viss um hvernig og hvenær þetta er notað.
 - 3 Ég kannast við þetta og veit hvernig og hvenær maður notar þetta.
-
- _____ Nafnorð
 - _____ Lýsingarorð
 - _____ Sagnir

Könnun á bakgrunnsþekkingu frh.

- Nemendur skrifa **JÁ** öðrum megin á spjald og **Nei** hinum megin.
- Þegar nemendur eru spurðir þá sýna þeir annað hvort **Já** eða **Nei**.
- **JÁ** eða **Nei**
- 1. Spyrjið nemendur hvort þeir þekkja ákveðin orð og viti hvað þau þýði.
- 2. Kennari les orð. Ef nemendi sýnir **JÁ** þá má hann búast við því að vera beðinn um rétta svarið.
- 3. Minnið nemendur á að ef þeir þekkja ekki orðin þá sé það í lagi því þeir muni læra þau.
- 4. Þessa aðferð má nota í tengslum við margt annað sem nemendur þurfa að læra og skilja.

Könnun á bakgrunnsþekkingu frh.

- Spyrjið: „Hve vel finnst ykkur þið skilja og kunna þetta atriði.”
- Nemendur sýna þekkingu sína með því að sýna heila hendi eða nokkra fingur.
- 5. (heil hendi) Ég kann þetta svo vel að ég gæti útskýrt þetta fyrir hverjum sem er.
- 4. (fingur) Ég get unnið þetta einn/ein.
- 3. (fingur) Ég þarf smá hjálp.
- 2. (fingur) Ég þarf að æfa mig, meiri þjálfun.
- 1. (fingur/vísifingur) Ég er á byrjunarstigi.

Þankahríð út frá stafrófi. Hvað vitið þið um hvali?

A	Í	S
Á	J	T
B	K	U
C	L	Ú
D	M	V
E	N	W
É	O	X
F	Ó	Y
G	P	Ý
H	Q	Þ
I	R	Æ
		Ö

KVL

- Tilgangur með KVL er að virkja bakgrunnspekkingu nemenda og skipuleggja nám og kennslu út frá því sem þeir vita nú þegar.

KVL (KWL)

Kann (Know)	Vil læra (Want to know)	Lærði (Learned)	Hvernig lært: námsaðferðir /leiðir (strategies) Hvað gekk vel, hvers vegna? Hvað gekk illa, hvers vegna?

Lykilhugtök

- Nemendum kennt að finna lykilhugtök í texta.
- Nemendur skrá skilgreiningar kennara (orðabóka) á lykilhugtökum (á mannamáli).
- Nemendur skoða myndræna útfærslu á lykilhugtökum.
- Nemendur skrá skilgreiningar (lýsingar) hugtaka með eigin orðum.
- Nemendur gera eigin myndræna útfærslu á hugtökum (teikna þau).
- Nemendum kennt að finna þýðingar á lykilhugtökum á ensku og móðurmáli (ef þörf krefur og það nýtist þeim).
- Nemendur setja hugtökin í samhengi.
- Nemendur og kennari nota hugtökin eins oft og unnt er.

Til að þróa heildstæðan skilning á hugtökum þurfa nemendur að

- Hitta orðið oft og í fjölbreyttu samhengi (hlustun, tal og texti).
- Vita hvernig orðið hljómar.
- Vita hvernig það er skrifað.
- Vita hvernig það er notað sem hluti af rit- og talmáli.
- Þekkja merkingar þess.
- Þekkja samsetningar þess.
- Nota það mikið í rit- og talmáli.

Orðaveggur

- Googlið Orðaveggur. Þó nokkuð hefur verið skrifað um orðaveggi á íslensku.

Orðaveggur

- **Kennari** og nemendur búa til orðavegg.
- Ekki láta of mörg orð á vegginn-erfitt að vinna með þau öll.
- Orðin verða að vera **gagnleg**.
- Skapandi og fjölbreytt röðun á vegg (litir).
- Orð og orðasambönd
- Velja helst orð úr texta/samhengi (ekki af orðalistum).
- Nemendur taki þátt í að velja orð.
- Orð ekki **of lengi** og **ekki of stutt** á veggnum-stundum eru nokkur orð tekin niður tímabundið og síðan sett upp aftur (**dagsetja orðin**).
- Veggur verði hluti af reglubundinni vinnu bekkjar.
- Verkefni, æfingar, leikir o.fl. unnin út frá orðunum á veggnum.

Söngl/Chanting

- Söngl/Chanting hjálpar nemendum að festa orð í minni.
- Dæmi:

Jörðin togar okkur í
þó þú takir ekki eftir því
pyngdarkraftur aftur og aftur
pyngdarkraftur aftur og aftur

Námsleiðir

- Á vefslóðunum hér fyrir neðan má finna upplýsingar um hagnýtar námsleiðir/námstækni á mörgum tungumálum:
- <http://www.studygs.net/>
- <http://www.linguanet-europa.org/plus/welcome.htm>
- <http://www.linguanet-europa.org/plus/is/resources/DocMng?event=VIEW&file=00010836>

Námsmat

“Assessment should always have more to do with **helping students grow** than with cataloging their mistakes.”

“Some teachers talk about---
LEARNING Some teachers talk about-
GRADES.”

Carol Tomlinson

Námsmat

Ef nemendur vita hvert þeir eru að fara,
aukast líkur á að þeir nái
ákvörðunarstað.

Fjölbreyttar leiðir í mati

- Símat (skoða fáa þætti í einu en oft-svo sem þekkingu, skilning, getu, færni og framför m.a. gegnum leik, sjónrænt efni o.fl.)
- Persónumöppur, framfaramöppur (portfolio) og matsrammar (rubrics)
- Hljóðupptökur/myndbandsupptökur
- Dagbækur
- Sjálfsmat og jafningjamat
- Mat á hópavinnu (frammistaða hvers einstaklings innan hópsins einnig metin)
- Munnleg próf
- Benda og teikna
- Hring um rétt svar (val)
- Fáir valmöguleikar á krossaprófum
- Nota bókina í prófinu
- Túlkar
- Styttri próf eða lengri próftími
- Stutt afmörkuð verkefni metin
- Heildstæð verkefni metin
- Nota orðabækur í prófum og flestum verkefnum
- Allt sem ég veit, skil og kann prófið
- Svör á móðurmáli
- Nemendur fá val um hvernig þeir koma þekkingu, skilningi og færni sinni til skila (frásögn, teikningar, ritgerð, próf o.fl.)

Úrræði inni í bekk

- Nota sambærilegt námsefni á móðurmáli
- Virkja foreldra til samstarfs í tengslum við námsefni á móðurmáli nemenda
- Virkja nemendur í stuðningi við aðra nemendur: mentor, hópa- og paravinna
- Hringekja
- Minni bein kennsla (töflukennsla)
- Fleiri þemaverkefni
- Söguaðferðin
- Nemendur þjálfaðir í að nota orðabækur og þýðingarvélar
- Nota KVL
- Sjónræn innlögn (lykilhugtök, myndir, grafísk útfærsla) á töflu eða með aðstoð skjá- eða myndvarpa
- Tvítyngdir kennarar nýttir inni í bekk
- Tveggja kennarakerfi
- Krækjur
- Gagnvirkur lestur (allir lesa textann saman með hjálp skjá- eða myndvarpa).
- Ferlisritun
- Kennsluáætlun sem tekur mið af markmiði í íslensku sem öðru tungumáli og markmiði námsgreinar
- Vinnum með dýptina ekki bara breiddina (að komast yfir námsefnið)
- Fjölreyttar námsmatsaðferðir
- Fjölbreytt nálgun í kennslu og námi
- Einstaklingsmiðuð verkefni
- Einstaklingsmiðaðar úrlausnir og afurðir
- Kennsla tekur meira mið af markmiðum Aðalnámskrár og minna mið af námsbókunum
- CLIM nálgun í hópavinnu
- Jigsaw puzzle nálgun í hópavinnu

Hvernig geri ég erfiðan texta aðgengilegan?

- Dreg fram það sem nemendur kunna nú þegar um viðfangsefnið (virkja bakgrunnsþekkingu þeirra).
- Forvinn innihald textans munnlega eða á annan hátt.
- Kenni lesskilningsaðferðir (strategíur). Námsefni á vef Námsgagnastofnunar http://www.namsgagnastofnun.is/namsleidbeiningar/land_og_lif.htm
<http://www.namsgagnastofnun.is/namsleidbeiningar/landshorna.htm>
- Afhendi kennara sem kennir íslensku orðalista sem hann getur forunnið með nemendum.
- Vinn náíð með foreldrum nemenda í tengslum við stuðning þeirra við heimanám.
- Nota sýnikennslu m.a. í að hugsa upphátt.
- Styðst við myndræna og grafíska útfærslu.
- Dreg út og legg áherslu á það sem er mikilvægt í textanum.
- Geri merkingu textans aðgengilegri með því að segja sögur sem tengjast innihaldi hans.
- Nota stoðir (scaffolding).
- Einfalda og endurskrifa textann.
- Nota ný orð í fjölbreyttu samhengi.
- Bý til orðavegg.
- Kem á jafningjafræðslu og legg áherslu á að nemendur kenni hvor öðrum það sem þeir hafa lært og aðstoði hvern annan.
- Kenni nemendum að vinna með orðabækur og að nota Google translate og Wikipedia

Grafísk útfærsla/skipulagning

- Er kennslutækni til að ná fram þekkingu nemenda.
- Hjálpar nemendum að skilja og muna það sem þeir hafa lesið.
- Hjálpar nemendum við að hugsa um allan textann, hluta textans og sambandið þar á milli.
- Sýnir hugsunarferli nemenda.
- Styrkur og veikleiki verða oft sýnilegir.
- Fljótleg og auðveldar nemendum að ná fókus.
- Gagnleg m.a. þegar þarf að flokka upplýsingar.
- Er hægt að nota bæði til að undirbúa nemendur undir texta og líka til að vinna út frá texta.

Grafísk- og myndræn útfærsla

- Dæmi um grafíska útfærslu eru t.d. hugtakakort
- Annað dæmi er hér:
- [Target](#)
- Dæmi um myndræna útfærslu eru alls konar myndir sem eru notaðar til að krækja í bakgrunnspekkingu eða til að gera viðfangsefnið auðskiljanlegra fyrir tvítyngda nemendur.

Graphic organizers

- <http://www.eduplace.com/graphicorganizer/>
- <http://wblrd.sk.ca/~bestpractice/graphic/index.html>
- <http://www.ncrel.org/sdrs/areas/issues/students/learning/lr1grorg.htm>
- http://www.eduplace.com/kids/hme/k_5/graphorg/
- http://www.cast.org/publications/ncac/ncac_go.html
- <http://www.graphic.org/goindex.html>

Nokkrar góðar slóðir

- Skilaboð frá skóla
http://www.reykjavik.is/desktopdefault.aspx/tabid-3901/6353_view-2305/
- Orðalistar á nokkrum tungumálum á vefslóð Námsmatsstofnunar:
http://www.namsmat.is/vefur/samr_prof/ordalistar/10ordalisti.html
- Þemalistar-orðalistar sem hægt er að styðjast við:
http://www2.hu-berlin.de/bragi/b0/b0_ordafordi.htm síðan klikka á kh (kennarahandbók)
- Stoðnám í íslensku, sjá sérstaklega *náttúrufræði* og *stærðfræði* því þar eru hugtök þýdd á nokkur tungumál:[http](http://)

Áhugaverðar slóðir

- <http://esl.fis.edu/teachers/support/faq1.htm>
- <http://colorincolorado.org/webcasts/assessment>

Námsefni hjá Námsgagnastofnun

- http://www.nams.is/aefum_isl/index.html
- <http://www.namsgagnastofnun.is/krakkasidur/>
- <http://www.nams.is/pantanir-skola/vorunr/3253>
- <http://www.nams.is/allt-namsefni/vorunr/3039>
- <http://www.namsgagnastofnun.is/allt-namsefni/vorunr/413>
- <http://www.namsgagnastofnun.is/allt-namsefni/vorunr/574>
- http://www.namsgagnastofnun.is/pdf/forrit_nybuar.pdf
- <http://www.namsgagnastofnun.is/allt-namsefni/vorunr/1010>
- <http://www.namsgagnastofnun.is/allt-namsefni/vorunr/1560>

Annað námsefni

- Nýbúavefur Grunnskólansí Þorlákshöfn. Hann má finna á þessari slóð:
<http://skolinn.olfus.is/nybuavefur/>
- Vefur Oddeyrarskóla: <http://www.oddak.akureyri.is/nybuadeild/>
- Skólavefurinn: <http://skolavefurinn.is/>
- Fyrir eldri nemendur:
Icelandic on Line:
<http://digicoll.library.wisc.edu/IcelOnline/>
- Náttúrufræði vefur Einars: <http://www.ismennt.is/not/einarjo/>